

Izdanje #11

1/3/2017

Priče iz ličkog kraja

Zavičajni Klub Stajnica

www.stajnica.com

Budi se proliće ispod Kapele !

Uredništvo

Faljen Isus i Marija!

Dobro došli u još jedno prolično friško izdanje vi naši novin "Priče iz Ličkog Kraja". Jeste nam dobro, a lejte i mi smo isto tako pomalo, ovdeka i pod Kapele snižurina nestal i pojavljuje se pomalo i proliće, visibabe ničedu, najde se i poj i jaglac i popova muda. Bome su i vode i zašle tako da je Črnač sav pod vodom a u Rokinoj jami se bome čuje kadi voda šumi i to dobro, ee a Pećina u Črnču je bome buknula.

Za ovu priliku smo vam dosta toga iskopali, pribrali, napisali, nacrtali i na kraju objavili u ovi naši moderni Elektronski novin.

www.stajnica.com

Jimaćete bome ča za listat i čitat a i bome da se pofalimo dobili smo i jigrokaž pravo iz Modruš i to od početka do kraja. Iz Brinja su nam stigle i tepike kako se tkadu, pa onda par Ličkih pisam od naši cur i dičakov i svega pomalo. I dalje kopamo po starini i izvlačimo na svetlo dana da se to zapiše i ostane za mlaja pokolenja a bome i za starije će dobro doć da se prisitudi kako je nekad bilo, tako da nastojimo da skupimo čim više materijala i da svaki mjesec poboljšamo svako novo izdanje.

Evo jopet čemo naglasit, nute nam se priključite nemojte se ustručavat ča bi rekli kod nas "nećemo Vas pojist".

Priče iz Ličkog kraja

Web časopis Ličkih priča i dogodovština žitelja ispod Velike i Male Kapele .

Uredništvo:

Ana Biškupić -Brinje
Branka Pavlović -Zagreb
Tom Perković (Štenta) -
Canada

Dizajn & Editing:

Tom Perković (Štenta)

Priče iz Ličkog kraja besplatno
web izdanje izlazi jednom
mjesечно.

Izvor fotografija www.stajnica.com,
facebook, internet, privatna arhiva.

Lipo vas pozdravlja uredništvo Priča iz ličkog kraja

Vaši ispod Velike i Male Kapele

Cure i dicaci

U ovome broju.

Sadržaj:

Uvodni tekst.....	str. 3
Zavicaj u bakinom srcu.....	str 4
Ja sam u cudu. Kate.....	str.5
Mandine pjesme.....	str.6,7
Licanke.....	str.10
Dobro jutro rvacko.....	str.12
Moja Majka Spava	str.13
Onako ispod Kapele.....	str.14
Polozaj Zena nekad i danas	str.15
Teta Marice Nuglic (Antena i Jura)	str.19
STARI OBIČAJ: ČIJANJE PERJA U MODRUŠAMA – IGROKAZ.....	str.21
Domaći recepti tete Kate.....	str.28
Stric Mata.....	str.32
Foto miseca.....	str.34

Zavičaj u bakinom srcu

Pripremio: Ivan Tominac

U zavičaju mome lipa stoji,
bore njene godine odaju,
godine ni gazda više joj ne broji.

Gazda ima ženu, odoše mu dica,
bakom starom u selu je znaju,
bore njene godine odaju.

I Stajnicu svoju pamti danom svakim,
spominje ju i zove u snovima lakim.
U Stajnicu se vratit po cel dan divani,
nemoćna je baka ne može ko lani.

Lipa čeka i tužne su joj grane,
za bakom vene dana svakog,
i baki na srcu otvorene rane.

Stajnicu zaziva i poljima se divi,
za bolest svoju nikoga ne krivi.
Ali Stajnicu zove i za polja se moli,
i kada se smije Stajnica ju boli.

Priča iz ličkog kraja

Ja san u čudu!

Lipi moj narode, ki će kome ako neće naj od koga se najmanje nadaš!

Dojden danaske kod ve moje gospe ka ima naj stroj ča dela kaj pisaća mašina. Ipak san ja žena u godinami i nisan se ufala naučit da ti pisma dolazidu na pučac.

Sad se morda pitate o čemu va? El da prostite popizdila il se rakije ljute nakresala?

Niš od toga.. Niš... Nego stvar je u tome ča me jutroske dobro herc ni sastavil kolko san se uzbudila. Na vu poštu ka je na struju došla mi je ni manje ni više Pozivnica iz lipog Zagreb grada.

Ča sad.. Reć ćete... E pa lipi moji.. Ja nisan mogla vidit o čemu se dela pa san do gospe šla da mi izvuče papir.

I tako dok je ona izvlačila, ja zbrojin dva i dva.. Katee ben te blesavu pa neki te oće pofalit!!! U vin teškin vrimenima malo radosti došlo na vidjelo. Ajmeee ča san uzbuđena!!! Al kako bi to kod mene prošlo brez vih popratnih stvari.

Zafalin se ja svojoj gospi i čitan pozivnicu. Drag čovik se potpisal. Moja Branka ima prste u tome i fala joj..čin dojden u metropolu počastit ču je sa kratkon kafon. Di san stala.. Aha.. Eeee sad toten su nastale situacije.. Lipo je proć.. Al ča navuć na se... Kakova frizuru narihtat.. Morda me budu slikovali? Ma oće li me straj uvatit ako buden morala ča reć? A da ja lipo projden u Lidel i prestanen mislit kako ču izgljedat?

Iden al reć ču Van kad se vrnen o čemu se dela jerbo ni ja nisan još svjesna ve besvjesti.. Aaaa mogla san ka va mačka sredit vaj kako mladi kažedu luk...uh...ben ti moran kapulu zet..

Iden... Fala Branka

Vaša Kate

Priča iz ličkog kraja

Mandine pjesme iz zbirke „Nježna svitanja“

Kad otac moj njivom hodi

Kad otac moj njivom hodi
Suncem pozlaćenom,
I jedro sjeme u brazdu baca,
Travke se osmješnu, a ptice s pjesmom stanu.

Kad otac moj njivom hodi,
Proljeće mu u susret dolazi.
Velebit stidljivo bjelinom prijeti.
Njego je korak proljeća zov
I nježan šapat odmorenoj zemlji.

Priča iz ličkog kraja

Obećanje

Kako je lijepo kad proljeće dođe
I mirišu njuive suncem obasjane,
A očeve riječi milopoje uhu:
„Hvala ti, Bože, za sve ove dane.“

Orače svoje sad njive čekaju,
Mog oca nema, a ni konja više,
Tko li će sada na njive izići
I prvu brazdu uzorati dugu?

Morat će netko.

Jel sin moj il sin moga brata
Zbog uspomene i obećanja tebi,
Morat će, morati tata.

Iz starog albuma

KUD Kuterevo na Kuterevskoj večeri u Motelu Plitvice- Lučko 11. 2. 2017.

Slike :Dragutin Perković

Iz starog albuma

Iz starog albuma

Ličanke

*Žene u crnom sididu
Pod lipom prededu
vunu iz kudilje na preslici
Tankim prstima frćedu
i vreteno motadu...*

*Lice bledo,
kosa seda,
rubac crn,
košulja bela,
lajbačić,
halja nabrana,
i fertun
i čarape crne
i počve na noge*

*Sididu
mučidu...
Pedeset godina tako...
Smireno čekadu svog čovika
ča je preko svita u Ameriku išal
služit novce u rudniku zlata...*

*Prvi godin
pisma su stizala
u koverti je bilo dolara...
A onda su pisma dolazit prestala...
a one čekadu,
sididu,
mučidu...
(Zdenka Sablić, „K izvoru)*

Iz starog albuma

Pećina u Črnču/Ana Mesić

Iz starog albuma

Dobro jutro, Rvacko!

Izvor: M. Kranjčević, glasgacke.hr

Pa napalo sa svi stran – rekla bi teta Ružica, legenda u Folkrolnon društvu Otočac, kudaj se treba rano dignut Bog te stvoril, man iza tri ure (rekla una da ni' ni spala, da je zerkicu na sećiji prokunjala), tudaj uvatila i nemila čvika. Ali kase gre na televiziju, e tote ni' unda nikve muke. Red se bilo spremi, zet prte sobon, ma ne samo čaš obuć, već su se tote nosile coklje, preslica, vuna, čerape, a ila – da se i ne pita. Osobito jelito.

Unda jopet kad dojdeš na tu vratarnju televiziju, ni to samo bub u študio i snima se, ma kakov! Red je imat takozvane tonske prove. A ča je to nek vrag pogodi. Morda da 'ni na televiziji vididu znadu li naši pivot i igrat. Znadu, kako ne znadu, pa poč bi i' pozvalo ako ne znadu, borati? Ta ne bi se njeva voditeljica Verica špotala samo tako, el. I unda dok su se tako isprovali, kreni – stani, ponovi – pa jopet, unda se red bilo svuć sve do gać i cincnjaka pa robu na se vrć, nakinčat se. Al ni' to sve, unda je red bilo svimi u šminkeraj. – O sveti vratar ne će – jadala se teta Ružica – ča mene još pod stare dane ne će snać?

Pa kasu i' lipo našminkali unda u študio. Teta Ružica se čudila količak je taj študio: - Ode li moglo stat puno bal sena, borami bi – ocenjivala je študio i zvirnjala i tako se potrkla na nekvu škalinu, dobro ni' glavi mesto našla. A vi ča peljedu Dobro jutro Rvacka, uni mislili kako će i' trma poist, ma kakov! Teta Ružica (kaj Ružica Trauber, starji se sićadu ki je una) konda je na televiziji penziju dočekala, nema ta trme ni koliko bi pod nokat stalo. Samo ča joj je emisija kratka – imala bi una celo jutro, ma sve do podne divanit i pokaževat: – Unda debeli drob prefrknete, najbolji je gužnjak, da prostite, i nadivate jelito, kukurznova brašna, dvi-tri šake žmar, krvi – divanila je kako se nadiva gačansko jelito. Pa ča sa slaninom, kobasicami, ča je mrs. A to jopet nima ča peljedu problem, treba skratit, a čaš skratit kad je sve dobro. Nekako su izorali i sve kraju pripeljali. Televizija preživila.

Drugo ste jutroske vidili na televizoru. Ako niste, a ki van je kriv? Poite se!

Moja majka spava

Pripremio: Vlatko Jambrović

Moja majka spava, ne ustaje više.
U kuhinji njenoj kolač ne miriše,
nit kava kuha, nit se s nama smije...
Nikad više neće biti kao prije.
Umorno je srce prestalo kucati.
Uzalud sada plačem...
Majko ti se vrati..
Ne mogu ti majko mila
više reći hvala što život
si meni dala..
Al moje te srce još i danas voli,
za tvoju se dušu dragom Bogu molim..

Onako ispod Kapele

Grčko' vrelo u Križpolju

Nedaleko od Križpolja nalazi se Vrelo. Još prije stotinu godina ljudi iz obližnjega zaseoka koristili su iz njega vodu za piće i napajanje stoke. Do izvora se prolazi niskim tunelčićem dugim 30 metara. Na kraju tunela nalazi se izvor, a iz njega se voda izlijeva u bazen sagrađen u obliku polumjeseca. On je napravljen klesanim kamenom, a čvrstoću mu daje ilovača korištena kao cement. Legenda kaže da su taj prekrasan mali tunel, izvor i bazen napravili stari Grci koji su u davna vremena tamo bili naseljeni.

Napisala: Antonia Pavlović, I. trg. (prosinac, 2006.)

Baba Rajkovićka obranila Brinje

Prilikom napada Turaka na Sokolac, Zrinski i Frankopani su sa svojom svitom i ostalim ljudima branili stari grad, a baba Rajkovićka je skuvala juvu i poljivala po Turcima koji su se pokušavali popeti u grad. Tako, na sreću, nisu uspjeli.

Napisala: Lidija Vranić, 2. trg. (prosinac, 2008.)

Izvor: naša-lika.com

Priča iz ličkog kraja

Položaj žena nekad i danas

Položaj žena u prošlosti i danas bitno se razlikuje. On je u prošlosti bio veoma težak. Većina ljudi je smatralo kako je ženi mjesto kod kuće. One su bile te koje su odgajale djecu. Na žene se svaljivala dvostruka dužnost: morala je odgojiti dijete i kao majka i kao otac. Žene se nisu pojavljivale niti na ulici, niti u društvu, a kamoli u politici. Bez obzira što su tijekom povijesti imale različite ideje o tome kako poboljšati položaj žena u društvu te ideje nisu nailazile na uspjehe. Vrlo je teško kada vidiš kolika je razlika bila u povijesti između muškaraca i žena. Nevjerojatno je to što je Priroda učinila tako veliku razliku između čovjeka i čovjeka. Dok je jedna strana možda i precijenjena, druga je u potpunosti zanemarena. Moglo bi doći i do pitanja da li su uopće žene u povijesti postojale? Naravno, postojale su, ali su bile nevidljive. Prema njima se ponašalo kao da uopće ne postoje. Nisu sve žene prihvaćale takvu «mušku» politiku. Kod nekih je žena postojala i strast za lovom, strast za sudjelovanje u političkom životu, no te su žene najčešće bile nazivane muškarački nastrojenim ženama. Ako je neka žena bila uspješna, taj put do uspjeha je bio prosut trnjem. Najčešće su te žene bile ismijavane i izložene poniženju te su trebale biti vrlo uporne da bi nešto postigle. U velikom dijelu povijesti žene nisu birale bračne drugove, već su ih birali roditelji, što dokazuje kako je njihov položaj bio loš.

Mnogo je djevojaka smatralo da ako se ne udaju do 15. godine, da ih više nitko neće htjeti. Takvo su im razmišljanje usadili roditelji. Ako gledamo i sa vjerske strane, položaj žena u zemljama islamskog kruga bio je dosta težak. Slobodno kretanje žena na ulici nije bilo sa zadovoljstvom viđeno. Zbog toga su se žene posebno oblačile kada bi išle ulicom i skrivale svaki djelić svoga tijela od muških pogleda (to je prisutno još i danas!). To su radile i pravoslavne i katoličke žene, osobito mlade, za koje je bilo više opasnosti. Nacisti također nisu imali visoko mišljenje o ženama. Ulogu žene nacisti su definirali između triju točaka: rađanje, odgoj i briga o vlastitom domu. Položaj žena postao je bolji nakon Prvog svjetskog rata. Moglo bi se reći i da im je rat pomogao da konačno steknu pravo glasa. S obzirom na to da je veliki broj muškaraca više godina proveo na bojištu, žene su preuzele mnoge muške poslove i zanimanja. Pokazalo se da i žene mogu jako dobro obavljati tzv. «muške poslove». To je promijenilo način na koji su muškarci gledali žene. Zamrli su i mnogi glasovi poput onih da ako će se žena baviti politikom da će zanemariti obiteljske poslove. Prva zemlja u kojoj su žene dobile pravo glasa bila je Novi Zeland (1893. godine). U Hrvatskoj su žene prvi puta glasovale 1945.

Položaj žena u prošlosti nije bio lagan. Puno loših stvari su prošle kroz povijest i bile su ponižavane i ismijavane, pogotovo ako su bile uspješne. Mi imamo i u našoj zemlji primjere ženske upornosti. Poboljšanju položaja žena uvelike su doprinijele Ivana Brlić-Mažuranić i Marija Jurić Zagorka koje su bez obzira na to što su ih drugi ponižavali uspjele ostvariti svoje ciljeve. Dokazale su da i žene mogu biti visoko školovane i uspješne, a ne samo muškarci, ali čak i u 20. stoljeću, koje i nije tako davno iza nas, ženin položaj u obitelji nije bio lagan, mada je bio bolji nego u prethodnom stoljeću. Borba za ravnopravnost i dalje se nastavlja.

Ličani su gorom ogrnuti, ne boje se vuka ni ajduka.

Priča iz ličkog kraja

Moje srce za te majko kuca

Pripremio: Vlatko Jambrović

Moje srce, za te majko kuca
ali mi dusa, na dva djela puca

Od tuge i Boli, sve me zivo boli
Od te silne tuge, meni se ne zivi
Za smrt twoju majko, nikoga ne krivi

Bog ce dati pravde, pronaci ce njega
A ja kraj tvog groba, placem zbog svega.

Tete Marice "nuglić"

Antena i Jura

Pripremila: V.Dasović (Kate Ottozez)

Neman ja vrimena jašit non stop na vin mrežami..
Razlog je taj ča se zvizdan jučer izbečil i kad je udrilo
u stakla.. Ajme zamaznoće i nereda.. Al ni to sve..
Kako san oglancala prozor do komšije vidin sprtil se
čovik na vrv krova.. Zel komad slanine i amper masti. Velin sama sebi..
Eeeeeeeeeee Jura moj.. Tebi su munjenije u pameti. Ča ču.. Otvorin
prozor ka ono klatin krpu.. Da bolje vidin.. Jura škrguće.. Nogami se
upečil u ciglu..valjda da se ne skreše. Ruke pune masti, a oko antene omotal kožu
od slanine. Ja kaj ja..moran upitat.. Juraa.. El zima?.. Niš.. Ja ču jopet.. Ooo Juraaa ima
li zime.. Okrenu se Jura kod ga Bože mi oprosti neki u debelo
meso..čitaj tur..ubol.

Poče galamit... Ni Kate.. Niii... Vrućina počela.

Aaaa.. Velin ja.. Neće ta dugo.

Un će meni.. Oće Kate oće.. Čut će se..!!

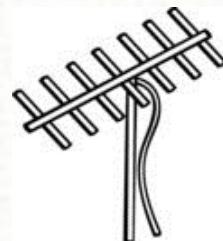
Hm.. Sad mi je i žal ča san ga i upitala

Ma Jura.. Ni da me briga.. Al ča će ti taj amper masti i slanina na
anteni?

Jura bisan ka pas odgovori.. Ča ča će mi? Otkad su ve serije na televiziji nit iman
južine nit večere.. Mare odgovara tamam na sve ča je upitan..kako ne moren utrnut
televizor.. Namastil san antenu more bit signal vih turskih serijov neće do televizora.
More bit mi doručak bude spremlijen.

Oooo jadan čovik.. Znači u tom grmu leži zekan. Povučen se u kuću i razmislijan.. Dal
da mu kažen da Mare gljeda turske serije preko kabla ča je ukopan u zemlju?

Ah..ima nas svakakvih..

Vaša teta Marica

Priča iz ličkog kraja

Tužni su mi dani

Pripremio: Vlatko Jambrović

Tužni su mi dani,
tužne su mi noći
bolno mi je srce
plačne su mi oči
željan sam ljubavi
mile MAJKE moje
željan da me majka
svojim sinom zove

Priča iz ličkog kraja

STARI OBIČAJ: ČIJANJE PERJA U MODRUŠAMA – IGROKAZ

Stari običaji izumiru, ali da se ne zaboravljaju potvrđuje onaj mali broj ljudi koji o njima govori, prenosi ih na mlađe generacije, zapisuje. Jedna od njih je i gospođa Dragica Pavlić. Nesebično je podijelila s nama ono što je godinama pripremala ne bi li bilo što vjernije. Stari običaj o kojem govori i ne samo govori nego i prikazuje u obliku igrokaza čjanje je perja. U nadi da će se isti čitati i odigrati u sklopu neke kulturne manifestacije daje ga nama i vama dragi naši čitatelji na raspolaganje.

Dragica je rođena (davne) 1968. godine u Modruški Salopeki. Kao dijete voljela je slušati priče starijih ljudi, a upravo ne razvijale su joj maštu. „Trenutno radi na svojoj knjizi koja će biti 80-ak kratkih pripovjetki prema istinitim događajima iz osobnog djetinjstva, a u pripremi je i još jedna knjiga također prema istinitom događaju, no otom potom“, rekla nam je Dragica.

Ideja da se napravi i sačuva ovaj stari običaj čijanja perja rođena je davne '97, radila sam 7 mjeseci na tom igrokazu, sakupljući priče i slaganje scenskog prikaza. Sačuvati taj stari modruško/lički dijalekt bio je prioritet, kao i sačuvati od zaborava prelo i jedini izlazak naših baka i djedova. Život je bio težak, ali imao je veću čar nego danas. Velika mi je želja da se nađe KUD ili Udruga koja bi igrokaz izrealizirala, bilo je ponuda, ali nedostaje ljudi, jer 26 glumaca rijetko koji KUD ima ;) No, važno da je zapisano, jer kako vrijeme odmiče tako se sve više ljudi zanimaju za taj običaj koji je izumro, a stvarno nas veže za jedan period života naših starih. Prikazala sam ga sa dozom humora da bi čitatelj i danas sutra gledatelj bio pod dojmom čim duže. Sačuvala od zaborava.

IGROKAZ – ČIJANJE PERJA

Potrebno je 26 glumaca, scena je zamišljena baš onako kako je nekada bilo u Modruškoj kući. Stolovi sa kojih domaćica i njezine kćeri sklanjaju šlingane (ručni rad) stolnjake, okolo su klupe, priprema se sve za čjanje perja, na podu su domaći tkani tepisi, na zidovima su isto domaće šlingane krpe. Na zidu, iznad peći, visi kukuruz ispleten u vezanice. Visi i jedno sito.

Stari ćaće sjedi po strani, naslonjen na svoj štap, puši lulu. Na sebi ima kožun, na nogama mu domaće pletene čarape i opanci.

Stara majka sjedi ispred "koze" (limeni štednjak sa pećnicom), lagano se peče domaći kruh. Peć loži oklescima i sitnim drvima, u rukama joj šerajzlin. Obučena je sva u crno, a rubac joj na glavi nije zavezan nego raspušten, tako da često krajeve rubca zabacuje unatrag.

Na čijanju glavnu riječ vodi domaćica. Sa svojim kćerima dočekuje druge seoske cure, njihove mame i dečke koji dolaze sa tamburicama i citrama. Svi su lijepo obučeni. Čija se perje uz priču, šalu i pjesmu. Na kraju čijanja se pleše i poznati ples "PAUN". To kolo je koje cure i dečki rado čekaju i još rađe igraju. Pije se domaća rakija i jedu domaći kolači, makovnjača, orehnjača, bazlamača, a uz domaći svježe ispečeni kruh jede se slanina, čvarci, kobasicice i luk.

Igrokaz sam napisala na lokalnom govoru da se prelo doživjelo onako kako je nekad bilo. Uživajmo u prelu.

Prelo se u Gašparovićima, u Modruša ...

Uloge:

- Domaća - Dragica
- Domaće cure - Milka, Kate, Zore
- Stari ćaće - Joso
- Stara majka - Julika

Priča iz ličkog kraja

Subota večer, domaćca Dragica i njezine tri čeri meću stole i klupe. Nosu perje i divanu:

- Dragica: Ča vi velte čeri moje kulko će ji dojt?
- Milka: Ne znam mamo! Zvala sam Marcu i Anu.
- Kate: Aja Francu i Ivku.
- Zore: Men je Roža rekla u nedlju pred crikvum da će seguro dojt.
- Dragica: Valda ji mame nećedu same pustit. Nesiguroje pojт sam povoj vuskoj prtini.
- Kćeri: (sve ujedan glas) A valda neće! Bog zna, ma nećedu!

Na vrati se čuje kucanje. Dolazu cure i žene. Domaćca ji dočekuje i posida.

- Dragica: Dobarveče lipe moje, dobarveče, samo ajte.
- Sve: (uglas) Veče, veče! Oćemo li? Uh, tuj je lipo toplo, vani je dost mrzlo.

-Dragica: Sedte, sedte! Sad ćete se zgrijat. (nosi perje i razbacuje ga po stolu i piva) "Ajmo cure da čijamo perje, da vidimo čije je veselje"

- Stara majka: A, ćedu dečki Bogzna dojt? Biće vam ružno brež nji.
- Ćaće: A ča će to teb, pa nimaš ti više šesnaest godin.
- Svi: Ha, ha, ha ...

Stara majka: Pametniji popušća (odmahne rukom)

Počelo se čijat. Domaćca opet nekom otvara vrata.

- Dragica: Ooo, evo i moje kume Bare! A, ča si sama? Trebala si nam sinove poslat, vidiš kulko tuj lipi cur ima.
- Bare: Joj moja kuma, ki to more prikći ustavt, Vlade i Joso su ošli prama Sabljaki, a Stipe ko Stipe, još izdana, ko svake sobote, preko Gojače u Zagorje, svojoj Ljubci.
- Dragica: Čula sam, kumo moja, da je Ljubca iz fine vamilije. Mater joj učteljica, a čaća trgovac. Oni su, velu, iz Šlavonije došli u Zagorje.
- Bare: Neznam niš! Čini mi se, kad moj Stipe neb imal ni mamu ni kravu, da bi Ljubca već iskada bila u Modruša.

Priča iz ličkog kraja

- Dragica: A nemoj tako kuma. Biće sve dobro, vidćeš.
- Mare: Ee Bare - Bare, zarečeneg se kruva najviše u životu poj. Ja sam ki mlada cura uvik pivala - "Mila majko neimala duše, ako dadeš mene u Modruše". Al dojde moj Pave, mlad, lip ki slika, ma zaboravi Mare i majku i dušu.
- Svi: Ha, ha, ha ...
- Anka: Ajte cure malo popivajte. Na dobru pismu morda i dečki dojdu.
- Jele: Ajmo im pokazat ča mi znamo.
- Malčika: One seguro neznaju ki mi.
- Mande: Neka Dragca prva počme. Pri meni sam ja počmala.
- Dragica: Ja ču, ni problem. Al oću i da mlade cure nešto odpivaju. Nećedu dečki na našu pismu dojt.
- Jele: Ča ste se stisle? Ajte bar malo popivajte.
- Mare: One samo nešto šapcu! Eee cure, cure - dečki šapat nečuju!
- Malčika: Malo su ki nerozne.
- Mande: Ajmo mi žene unda same.
- Dragica: Lipo me pratite .. (piva se pisma "Vrani se konji sedlaju")

Domaća počima, žene ju pratu, a cure se i dalje srameći, smiju i nešto šapcu. Pred kraj pisme čuje se muško pivanje iz daljega.

- Dragica: Cure, evo dečki!
- Ane: Čuju se čuju, evo ji!
- Dragica: Idu dečki, idu tamburice, redte lasi, stežte tkance.

Nastupla je lagana neroza i cure se riktaju.

- Ivka: Joj Roža - jesam lipa?

Priča iz ličkog kraja

- Roža: Ma jesi, lipa si. Nego ajd France, ča si se ti tako ukočla. Vidt ćeš daće i tvoj Ante dojt.

- France: Bože te čuj, al sumnjam. Kad me zadnji put pratil kući til me kušnit, al ja nis dala.

- Stara majka: Ča!! Kušnit! Eee mala moja, kušac je zna se čiji prosac.

Dobro si to napravila dite. Nego čuj ti staru babu ča ču ti reć - muškim ni za popuščat, ja sam starem rodila šestero dice, al mi ni noge dalje od kolena vidl!.

- Ćače: Joj baba, jopet brndaš benastoće, joj men joj.

- Marica: Po vašem, stara majko, ispada da se nikad u životu niste ni kuševali!

- Stara majka: Nam je naša mama uvik divanila -dica, čuvajte se, od kuševanja trbuв raste.

- Ćače: Udri grome i babe potuci, samo benastoće jopet izvodi.

- Cure: Ha, ha, ha ...

Začulo se kucanje na vrati i onda pisma "Curo mala otvori nam vrata, il otvori ili odgovori".

Domaćca otvara vrata, ulazu dečki, a domaće cure im pomažu skinut kapute i ometaju im metlom čizme od sniga.

- Dragica: Dobarveče dečki! Uđite samo, ajte!

- Dečki: (u glas) Dobarveče! Dobarveče! Dal nas primate?

- Dragica: Ajte samo! Ajte, biće nam lipše skupa!

Cure sad počinju pivat:

"Čijam perje, čijam perje mislim da je trava,
blago onem ki na njemu spava ..."

Onda pivaju žene:

"Pivaj grlo, pivaj grlo nedaj srcu jada,
imati ćeš jadikovat kada"

Zatim i dečki:

"Sve su ovo, sve su ovo iz Modruša cure,
ne boje se ni vetra ni bure."

- Dragica: E tako, lipo! Sad sidajte, već kako ki i kadi želi. Vi to najbolje znate.

(dečki posidaše već kako koji, izmed cur)

Priča iz ličkog kraja

- Ćaće: To su troji dečki, sa tri tamburice. Odkud ste vi, a?
- Mile: Ja, Ive i Dragan došli iz Javorovce.
- Franje: Iz Salopeki smo došli Marko, Mate i ja. Taman se gor na cesti isti čas našli sa dečki iz Javorovce.
- Mile: Sa ceste smo čuli da se ovde najlipše piva i tako pošli vamo.
- Nikola: Nas smo trojca iz Sabljaki, ja, Ante i Pave, bili smo predkućom i sačkali druge dečke da dojdu, tako da nejdemo sami ukću.
- Ante: Sad ispada da se sramimo, nemoj tako Nikola.
- Pave: A nismo ni bili baš presiguri.
- Zore: Dobro, dobro. Sad ste tuj.
- Roža: Pomozte nam iščijat pa idemo igrat kolo.
- Ive: A kud vam se tulko žuri, samo smo došli.
- Dragan: Mi ćemo polako čijat, samo da dulje budemo u prelu.
- Milka: Nebojte se vi niš, ima perja još za puno puti.
- Bare: Bolje da utrne selo nego običaji.
- France: Dal Bog da se čija, smo ja nesmim dugo ostat. Rekla mamo da se moram žurt.
- Ante: Ma ne boj se France! Ja ću te ispravt kući, neće se mamo ljutit.
- France: E moj Ante, unda će se i potekar ljutit.
- Marko: A snajt ćete se valda nekako.
- Mate: Ja znam kako bi se ja snašal.
- Ante: Ajd reci kako bi ti, da i mi svi znamo.
- Mate: Pusti me da ispravim tvoju Francu kući, pa ćeš onda znati.
- Svi: Ha, ha, ha ...
- Stara majka: Ki prvi njegova divojka.
- Ćaće: Le, moja se baba jopet utiplje mladim u divan.

Priča iz ličkog kraja

- Marko: Puste ju, nek divani. To je mudro rekla.
- Čaće: Ona mudra? Ona, ona... ona ...
- Pave: Ona i vas čaće sad bez riči ostavi.
- Čaće: Ma ... (odmahuje rukom)
- Franje: Ajmo sad jednu lipo zapivat.

Zapivaše pismu: "Pokraj sela mala vije se vit jablan ..." Kad pisma završi čaće se sprema spat.

- Čaće: Ajmo baba lipo mi na počinak, valja pojti leć. Ujtro treba med blago pojti. Neće Šarava pitat jeli se čijalo il ni, svaki svoje išće.

Stara majka : (obraća se domaćci) Evo snaja, proja i bazlamača su pečene.

- Dragica: Dobro majko, samo ajte leć. Laku noć!
- Čaće i Stara majka odlazu na počinak ..
- Svi: Laku noć! laku noć! ...
- Nikola: Jel to perje pri kraju?
- Ive: Ulov se posla pa će bit.
- Dragan: Bi on, al mora puno gledat okolo.
- Nikola: Pa ja sam zato došal ovamo, gledat u to ča gledam.
- Ive: Gleda i tebe njezina mama.
- Dragan: Da, da! Malko ispod oka.
- Nikola: Neka, neka! Još malo, gledat će ona mene milo ki svoje dite.
- Svi: Ha, ha, ha ...

Dečki počinju pivat:

"Imam dragu, imam dragu iz Modruša grada, ja ju volim ko nikog do sada ... "

"U Modruša, u Modruša lipe su divojke, sa svi strana osvajaju momke ... "

Sa čijanjem je gotovo, domaćca donosi prazne vanjkuše.

Priča iz ličkog kraja

Svi joj pomažu metati perje u nji.

Domaće cure meću stolac na sredini kuće i nosu lavor sa vodom. Peru se ruke i brišu domaćim ručnikom.

Domaćica iznosi čiste šlingane stolnjake, a čeri nosu slaninu, čvarke, kobasce, luk, rakiju, domaće kolače, orije, lišnjake...

Domaćica vadi iz peću kruv i bazlamaču.

Napivavaju usput malo dečki, malo cure:

Dečki: "Oj Modrušu, oj Modrušu oko tebe voda, u tebi su, u tebi su cure ki jagoda".

Cure: "Oj Modrušu, oj Modrušu al si na vidiku, u tebi sam, u tebi sam upoznala diku.

Dečki: "Oj gradino, oj gradino visoka i pusta, oko tebe, oko tebe raste šuma gusta.

Kad su malo pojle i popile žene idu kući.

- Mare: Ajmo i mi sad lagano.

- Anka: Idemo, da.

- Jele: Laku noć! Bilo je durt lipo!

- Mande: Cure, nemojte dugo ostati!

- Malčika: Ajd Mande, neka ji još malo.

- Dragica: Laku noć žene mile i fala vam dok nevrnem.

- Svi: Laku noć! Laku noć!

- Pave: Laku noć i nebojte se! One su u seguri ruka.

- Mate: Joj muči Pave, još čedu se povrnit nazad.

- Mile: A ni valja dotle došlo.

- Mate: Neznaš ti Mile, kako majke svoje čeri čuvaju.

- Mile: Znaju se one i same čuvat! Jel tako cure? Cure se samo smiju.

- Bare: Kumko draga, ode ti i ja sad svojoj kući. Već mi je šparet seguro utrnul.

- Dragica: Dobro kumo. Laku noć i fala ti ča si došla. Ne sekiraj se niš, dojt će Ljuba u Modruše, pitanje je dana.

- Bare: Da, da, dojt će snajka, kada krave proda majka. Ajte zbogom!

- Svi: Ha, ha ... Laku noć!

- Ivka: Ajmo sad malo "pauna!"

- Roža: Jesi segura da ćemo smiti?

Priča iz ličkog kraja

- Dragica: Ma zač nebi smile? Pa kad čete ako ne sad dok ste mlade.
- Ane: Bilo bi ružno da ga ne zaigramo.
- Marica: To nikako neb valjalo.
- Dečki: Ajmo unda ča se čeka?
- Cure: Ki će bit paun.

Malo kraju pomaknu stole i klupe, te se svi uvate u kolo.

Jedan dečko po sredini kola sa vanjkušom u ruka i bira curu koju će kušnit dok svi oko njega igraju i pivaju:

"Paun pase trava raste i tri ptice paunice.
Padaj, padaj paune pred koga ti drago,
samo nemoj predame jer te nemam rado.
Biraj, prebiraj, sad ti je na prebor,
ako nećeš nikoga miči mi se iz kola"

Dečko baci vanjkuš pred curu koju je odabral, kleknu na njega i ljube se u lice. Ostali zastanu i rukom prema njima pokazuju uz pivanje:

"Vidte ljudi, vidte ljudi gdje se dvoje ljubi,
preko plota, preko plota, nije ji sramota,
preko štiga, preko štiga da ji nije briga"

Dečko ide u kolo, a cura ostaje u sredini i bira dalje novog dečka i tako do kasno u noć dok se svi sa svima ne izljube.

Završi tako da se domaćca malo izdvoji od svih i uz mahanje rukom u publiku reče: Mili Bože, daji mame vidu.

KRAJ

Evo, tako je izgledalo modruško prelo. Bilo je lijepo iako je život bio težak a ljudi siromašni. Bili su bogati duhom, pjesmom, plesom i prelom

- Kuma-Bare
- Seoske cure - Marica, Ane, Roža, Ivka, Franca
- Seoske žene - Mande, Mare, Malčika, Anka, Jele
- Dečki iz Javorovice - Mile, Ive, Dragan
- Dečki iz Salopeki- Franje, Mate, Marko
- Dečki iz Sabljaki - Nikola, Ante, Pave

Domaći recepti tete Kate

Jimam I teta Kate "Lapu Tapu"

Bome da se pofalim I ja se pomodernizirala, donesli mi Lapu Tapu iz Zabgrega pa sad mogu čeprkat po tom Interpolu I našla je bome ništo lipoga pa reko sama sebi ; ma nu da podilim ovo sa mojim Ličanima I drugim dragim ljudima.

Vaša Teta Kate

Ličke šnicle

Za 4 osobe

- 600g juneće šnicle od buta
- 15dkg krušnih mrvica
- 3 jaja
- 4 režnja češnjaka
- vezica peršina
- 2 dl bijelog suhog vina
- sol, papar
- suncokretovo ulje

Postupak:

Juneće šnicle malo istucite batom za meso pa ih posolite i popaprite. Svaki juneći odrezak stavite u krušne mrvice s obje strane. Stavite ih u razmućena jaja, pa opet u mrvice.

Na vrućem ulju pržite šnicle dok ne dobiju lijepu zlatnu boju s obadvije strane. Tako pohane odreske složite u dublju posudu i dodajte 2-3 žlice ulja od pohanja. Pospite kosanim češnjakom i sjeckanim peršinom. Sve zalijte s 2 dl bijelog vina pa dodajte vode toliko da šnicle budu prekrivene.

Sve kuhajte na laganoj vatri oko 45 minuta dok šnicle ne postanu potpuno mekane. Uz šnicle možete poslužiti pole od krumpira koje ste prethodno zapekli u pećnici.

Priče iz ličkog kraja

**Sastale se dvi babe pa iz
pričovitke u pričovitku i
nikako se rastat...**

**U zala doba se dižedu,
kad jesu li krenule eto ji
Bože jopet "Ajme rožico
nu stani, nešto sam ti
zaboravila reć!"**

priče iz ličkog kraja

**KADA JE BOG DIJELIO
PAMET, NAŠ NAROD JE
STAJAO U REDU ZA
ŠLJIVOVICU**

Fb stranica CRKNI OD SMIJEHA

"HAIKU"

"LIČKI HAIKU"

**Kupus, krumpir.
Krumpir, kupus.
Bukva.
Vuk zavija.
Ide medvid.
Opet pada snig.**

BARBA ŠIME

DNEVNA DOZA
TOP
STATUSA

**U mom selu svakoga
ispod 100kg zovu maneken**

**Sve žene me vole
a neke me tako i zovu..**

Priča iz ličkog kraja

Ličanku voljeti

Pripremio: Branislav Martinović

*Voljeti ju nije lako
Jer u njeno srce ne može baš svatko...*

*To je cura ličkog roda!
Ne zanima nju moda,*

*Svoja je i prirodna,
Ljepota joj je urođena.*

*Opaziš je brzo, govor ju odaje,
A srce prepoznaje*

*Kad ti Ličanka ruke pruži
Život ti je sladi i duži*

Stric Mata

Magično piće

Mare nu mi skuvaj no Magično Piće.

Je Mata ča je to?

Je Kafa Mare, Kafa

Je odkud je Kafa magična?

A Mare moja zamisli koliko je ljudi došlo na ovaj svit samo zbog jedne magične rečenice.

"Je ajmo na kafu"

Pica

Došal Jive iz Zagreba u posjet kod teta Mare.

Pita ga ona „Jiva caš pojist?“

Ja bi Pice, kaze on.

Počeša se teta Mare po glavi, pozeleni, pocrveni dojde joj neugodno, nezna ča će pa trk u selo kod prve babe. E sad joj je ova objasnila ča bi to moglo bit da izgljeda ko spljosnut kolačic I peče se.

Došla nazad, metnula peć I kad je bilo gotovo da Jivi.

Evo Jive pa ji, oćes još ča stim.

Ja bi kečap kaže jive.

Nu reci kako to izgljeda? pita teta Mare.

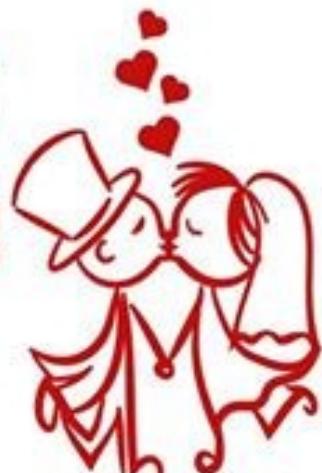
Mare to se meće na picu, dreknu stric Mata iz kauca.

Teta Mare popizdi I kaže;

Eeee taman posla da mu nebi isla sad i tog ku*ca trazit po selu.

Priča iz ličkog kraja

Ovo su baba i ded!
Imaju 80 godin i ne znaju ča je
Valentinovo.
Oni znaju za poštivanje.
Oni znaju i za svadbu, ali
posvadani ne gredu leć!
Oni znaju da se ljubav
pokazuje svaki dan.
Oni znaju kako volit do kraja života.
Budite kao baba i ded!

priče iz ličkog kraja

Fotografija miseca

Jezerane I Mala Kapela

Iz starog albuma

Ove dvi sestre iz Stajnice. Nada i Jelka -Belanke....fotke iz god.1948...na jednom prostenu...

Iz starog albuma

Tkanje tepik u Brinju

Zorica Radotić, Brinje

